

מרכז המידע למודיעין ולטרור
על שם אלוף מאיר עמית
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

במוקד אירועי השבוע:

- ✓ "ניקוי אורוות" בלשכת הנשיא: 14 מיועצי הנשיא הועברו מתפקידם.
- ✓ מחריפה המתיחות בין הודו לאיראן.
- ✓ יום השנה למהומות העאשורא: גוברים הקולות להעמיד את מנהיגי האופוזיציה הרפורמיסטית לדין.
- ✓ החלה ההרשמה למכירה הפומבית של מכונת הנשיא אחמדינז'אד.
- ✓ יותר אכיפה אסלאמית ופחות אהבה: איסור על פרסום לקראת "יום ולנטיין".
- ✓ תמונות השבוע: הפגנת סטודנטים מול הלשכה לשמירת אינטרסים של מצרים בטהראן במחאה על סירוב מצרים לאפשר העברת סיוע לעזה.

"ניקוי אורות" בלשכת הנשיא: 14 מיועצי הנשיא הועברו מתפקידם

שלושה שבועות בלבד לאחר שפיטר את שר החוץ, מנוצ'הר מתכי (Manouchehr Mottaki), פיטר השבוע הנשיא אחמדינז'אד בצעד מפתיע 14 מיועציו. בטקס שנערך בשבת שעברה הודה הנשיא ל-14 מיועציו ונפרד מהם.

בין היתר הועברו מתפקידם יועצו לענייני עיתונות, מהדי כלהר (Mehdi Kalhor); יועצו לעניינים כלכליים, דאוד דאנש ג'עפרי (Daoud Danesh Ja'fari); שני יועציו לענייני מסחר: אבו-אל-פזל תוכלי בינא (Abulfazl Tavakoli Bina) ומחמד רזא אעתמאדיאן (Mohammad Reza E'temadian); יועצו לענייני נפט וגז, כאט'ם זירי המאנה (Kazem Vaziri Hamaneh); יועצתו לענייני חינוך, סוסאן כשאורז (Sousan Keshavarz); יועצו לענייני צעירים, מחמד ג'ואד חאג' עלי אכברי (Mohammad Javad Hajj Ali Akbari); יועצו לענייני מועצות מקומיות, מהדי צ'מרן (Mehdi Chamran); ויועצו לענייני תרבות, עלי-אצע'ר זארעי (Ali Asghar Zare'i) (סוכנויות הידיעות, 2 ינואר).

יועצו המפוטר של הנשיא לענייני תקשורת, מהדי כלהר, אישר את הדיווח וציין, כי אינו יודע מדוע קיבל הנשיא החלטה לפטר 14 מיועציו (מהר, 2 ינואר). מהדי צ'מרן ודאוד דאנש-ג'עפרי הכחישו, כי שימשו כיועצי הנשיא בשנים האחרונות (פארס, 4 ינואר).

יועצו של הנשיא לענייני תקשורת, עלי-אכבר ג'ואנפכר (Ali Akbar Javanfekr), הגדיר את החלטת הנשיא להעביר חלק מיועציו מתפקידם ולמנות אחרים במקומם כצעד טבעי ושגרתי. הוא הוסיף, כי חלק מהיועצים, שהועברו מתפקידם, כבר לא שימשו למעשה כיועצי הנשיא בפועל (איסנ"א, 3 ינואר).

היומון "תהראן אמרוז", המזוהה עם ראש עיריית טהראן ויריבו הפוליטי של אחמדינז'אד, מחמד באקר קאליבאף (Mohammad Baqer Qalibaf), טען השבוע, כי פיטורי היועצים מבטאים את מגמת התרחקותם מהנשיא של אישים בולטים, שנחשבו בעבר לתומכיו. היומון דיווח, כי בין הנשיא לבין רבים מיועציו, שהועברו מתפקידם, התגלעו בשנים האחרונות חילוקי דעות בשורה של נושאים. כך, למשל, מתח מהדי כלהר, שנחשב בעבר לאחד ממקורבי הנשיא, ביקורת על מדיניות הממשלה בתחומים שונים, ובהם: מדיניות הבינוי, תוכנית הוצאת עובדי המדינה מטהראן והתנהלותו של ראש לשכת הנשיא. גם מהדי צ'מרן, שהיה מתומכיו הבולטים של אחמדינז'אד עוד כשזה כיהן כראש עיריית טהראן, התרחק בשנים האחרונות מהנשיא על רקע חילוקי דעות בסוגיות הקשורות למדיניות הממשלה כלפי עיריית טהראן. סוסאן כשאורז היתה אף היא מקורבת לנשיא ואף הוצגה על-ידו כמועמדת לתפקיד שרת החינוך לאחר הבחירות האחרונות בשנת 2009, אך מועמדותה לא אושרה על-ידי המג'לס (תהראן אמרוז, 3 ינואר).

האתר "פרדא", המזוהה עם הזרם השמרני הפרגמטי, טען במאמר פרשנות, כי החלטת הנשיא להעביר את יועציו מתפקידם קשורה להתחזקות מעמדו של ראש לשכת הנשיא, אספנדיאר רחים משאאי (Esfandiar Rahim Masha'i). האתר גרס, כי פיטורי היועצים נועדו להרחיק מלשכת

הנשיא גורמים במחנה השמרני, שאינם מזוהים עם הזרם הרעיוני אליו משתייך משאא'י (פרדא, 2 ינואר).

יזכר, כי בחודשים האחרונים עורר משאא'י סערות ציבוריות ופוליטיות על רקע שורה של התבטאויות שנויות במחלוקת. בתוך כך התפרסמו בתקשורת האיראנית דיווחים לפיהם בכוונתו להתמודד לתפקיד נשיא איראן בבחירות הבאות הצפויות בשנת 2013. משאא'י מחזיק כיום בשורה ארוכה של משרות בלשכת הנשיא, ובהן: ראש הלשכה, מזכיר ועדת התרבות של הממשלה, ראש צוות היועצים הצעירים של הנשיא, ממלא מקום הנשיא במועצה העליונה לענייני איראנים המתגוררים בחו"ל, חבר ועדת הכלכלה של הממשלה, יועצו של הנשיא לענייני המזרח התיכון ונציג הנשיא במועצה לפיקוח על רשות השידור.

מחריפה המתיחות בין הודו לאיראן

אמצעי התקשורת האיראנים עסקו השבוע בהרחבה במתיחות הגוברת בין איראן להודו בעקבות הודעת הבנק המרכזי ההודי בשבוע שעבר, כי איראן לא תוכל למכור נפט להודו ללא שינוי הסדרי התשלום הנוכחיים בין שתי המדינות.

מכירת נפט מאיראן להודו מתאפשרת כיום באמצעות "איגוד הסליקה האסייתי" (ACU) באופן המאפשר לה לעקוף את הסנקציות האמריקאיות על מגזר האנרגיה האיראני. החלטת הבנק המרכזי ההודי עלולה להקשות על חברות הודיות לרכוש נפט וגז מאיראן. ביום שישי נפגשו ראשי הבנקים המרכזיים של שתי המדינות לשיחות חירום בניסיון לפתור את הבעיה המאיימת לפגוע ביחסי האנרגיה ביניהן. הודו מייבאת כיום מאיראן כ-400 אלף חביות נפט מדי יום המהוות כ-17 אחוזים מסך יבוא הנפט שלה.

בכירים איראנים ניסו השבוע להמעט מחומרת הבעיה, שהתעוררה בעקבות הודעת הבנק המרכזי ההודי. סגן שר הנפט האיראני, אחמד ח'אלדי (Ahmad Khaledi), אמר בראיון לסוכנות הידיעות "פארס", כי הבעיה צפויה להיפתר באמצעות מעבר לשימוש במטבעות זרים אחרים, שאינם דולר או אירו, במסגרת עסקאות הנפט בין שתי המדינות (פארס, 1 ינואר). יו"ר חברת הנפט הלאומית, אחמד ע'אלבאני (Ahmad Ghalebani), הכחיש דיווחים לפיהם הביאה הודעת הבנק המרכזי ההודי להפסקת אספקת הנפט מאיראן להודו. בראיון לסוכנות הידיעות "איסנא" אמר ע'אלבאני, כי חילוקי הדעות בין שתי המדינות סביב הסדרי התשלום לא גרמו לאף בעיה ביצוא הנפט מאיראן להודו וכי שיתוף הפעולה הכלכלי בין המדינות בתחום האנרגיה נמשך כסדרו (איסנ"א, 2 ינואר).

הנשיא אחמדינז'אד בפגישה עם שר החוץ ההודי, פברואר 2007

אמצעי תקשורת איראנים, לעומת זאת, העריכו השבוע, כי הודעת הבנק המרכזי ההודי משקפת שינוי יסודי במדיניות החוץ ההודית כלפי איראן. היומון השמרני "כיהאן" טען, כי יש לראות בהודעת הבנק ההודי ביטוי להבנות החשאיות, שהושגו בין הנשיא ברק אובמה לבין שלטונות הודו במהלך ביקורו בניו-דלהי בחודש נובמבר האחרון. היומון גרס, כי על אף הודעת ממשלת הודו, לפיה מדובר בסוגיה טכנית וטקטית שאינה מבטאת כוונה הודית לאמץ את המדיניות האמריקאית נגד איראן, הרי שמדובר בצעד שנועד להבטיח את האינטרסים של ארה"ב ובעלות בריתה המערביות. לטענת "כיהאן", הודו היא שצפויה להפסיד מפגיעה אפשרית ביחסים בין שתי המדינות, כיוון שאיראן היא יוצאנית הנפט השניה בחשיבותה עברה. לנוכח גידול האוכלוסיה הנמשך בהודו צפויה מדינה זו לעמוד בפני משבר אנרגיה חריף בשנים הקרובות, ואיראן היא המדינה היחידה היכולה לספק את צרכי האנרגיה החיוניים שלה.

היומון הוסיף, כי הודו שכחה, כיצד איראן ניצבה לצידה בשנת 1994, כאשר הקהילה הבינלאומית התכוונה להטיל עליה סנקציות על רקע המשבר בחבל קשמיר, וכיצד הצילה את כלכלתה שהיתה על סף משבר. הודו עושה כעת שימוש בקלף האיראני על מנת לקדם את קשריה עם ארה"ב, נכתב ב"כיהאן", ואל לאיראן לשקוט לנוכח הצעדים בהם נוקטת הודו (כיהאן, 3 ינואר).

היומון השמרני "סיאסט-י רוז" (Siyasat-e Rooz) מתח אף הוא ביקורת חריפה על הודו וטען, כי זו אינה יכולה להתעלם מיכולותיה הכלכליות של איראן וממעמדה האיזורי. הודו היתה צריכה כבר ללמוד, שהטלת סנקציות על איראן היא בבחינת בזוז זמן ומשאבים. החלטת הודו מהווה, לטענת היומון, ביטוי לחוסר הבנה פוליטית בנוגע לתנאים העולמיים ביחס לאיראן. אם הודו מבקשת למלא תפקיד כשחקן איזורי ועולמי, היא אינה יכולה לשתף פעולה עם ארה"ב נגד מדינות אחרות והיא עלולה למצוא את עצמה בבידוד בינלאומי בדומה למדינות, כגון: גרמניה, בריטניה וצרפת (סיאסט-י רוז, 1 ינואר).

גם היומון "תהראן אמרוז" (Tehran Emrouz) התייחס לחילוקי הדעות המחרפים בין הודו לאיראן. במאמר מערכת, שפירסם היומון בראשית השבוע, נטען, כי הודו מבקשת לנצל את הקלף האיראני על מנת להשיג יתרונות מארה"ב. התנהלותה הבלתי-ידידותית של הודו כלפי איראן מהווה, לטענת היומון, ביטוי לשינוי ביחסי החוץ שלה בשנים האחרונות. התפוררות ברית-

המועצות וההתפתחויות בסין הובילו את מנהיגי הודו החל משנות התשעים לשנות את מדיניות החוץ של ארצם ולנסות לשפר את מעמדה הבינלאומי. הודו מבקשת כיום לשתף פעולה עם ארה"ב בשאלת איראן על מנת לנצל שיתוף פעולה זה בתחומים אחרים. ביטול קו אספקת הגז מאיראן להודו, ההצבעה נגד איראן באו"ם ובסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית והבעיות האחרונות בסחר בין שתי המדינות מהוות ביטוי לשינוי במדיניות הודו. המדינאים ההודים אינם מעוניינים להתנגד לדרישת ארה"ב לשנות את מדיניות הודו כלפי איראן, כיוון ששיתוף הפעולה עם ארה"ב משרת את האינטרסים ההודים וכיוון שהם חשים, שבשונה מסין, אין ביכולתה של ארצם להתנגד לארה"ב (תהראן אמרוז, 2 ינואר).

יצוין, כי בחודש נובמבר פרץ משבר ביחסים בין הודו לאיראן, לאחר שהמנהיג העליון, איתאללה עלי ח'אמנהאי, הביע תמיכה במאבקם של תושבי המוסלמים של חבל קשמיר. בעקבות דברי המנהיג העבירה הודו מחאה רשמית לממשלת איראן. בעיצומה של המתחות מתחו כמה אמצעי תקשורת איראנים ביקורת חריפה כנגד מנהיגי הודו ואף הזהירו אותם, לבל ישענו על תמיכתה של ארה"ב בעקבות שינוי מדיניותם כלפי איראן.

יום השנה למהומות העאשורא: גוברים הקולות להעמיד את מנהיגי האופוזיציה הרפורמיסטית לדין

בכירים במשטר האיראני ותומכי הממשלה הגבירו בימים האחרונים את קריאתם להעמיד את ראשי האופוזיציה הרפורמיסטית לדין באשמת הנהגת המהומות, שפרצו במדינה לאחר הבחירות לנשיאות בקיץ 2009. הקריאות להעמיד את מנהיגי האופוזיציה לדין הגיעו לשיאן סביב יום השנה להפגנות, שקיימו תומכי הממשלה ב-31 בדצמבר 2010. הפגנות אלה נערכו בתגובה לעימותים האלימים, שפרצו במהלך יום האבל השיעי, העאשורא, ב-27 בדצמבר בין כוחות הביטחון לבין מפגיני האופוזיציה הרפורמיסטית.

בנאום, שנשא התובע הכללי של טהראן ביום שישי שעבר לפני דרשת יום השישי השבועית באוניברסיטת טהראן, אמר עבאס ג'עפרי דולת-אבאדי (Abbas Jafari Dowlatabadi), כי העמדתם לדין של ראשי "ההסתה" היא ודאית. הוא ציין, כי על העם האיראני לדעת, שארה"ב ו"המשטר הציוני" הם העומדים מאחורי ההסתה. על המשטר לנקוט, לדבריו, בצעדים שלא יאפשרו אירועים דומים בעתיד, להעמיד את מפירי הסדר לדין ולשלוח רבים מהם לכלא. הוא ציין, כי בהקמת "התנועה הירוקה" פגעו מנהיגי האופוזיציה הרפורמיסטית בביטחון המדינה ובכך הם ביצעו פשע חמור (אירנ"א, 31 דצמבר).

גם סגן ראש הרשות השופטת, סיד אבראהים רא'יסי (Seyyed Ibrahim Ra'isi), אמר השבוע, כי בכוננת הרשות השופטת להעמיד את מנהיגי האופוזיציה לדין. בכינוס לרגל יום השנה להפגנות ה-31 בדצמבר, שנערך בעיר משהד, אמר רא'יסי, כי פשעם הגדול ביותר של מנהיגי "ההסתה" היה לאפשר לאויבי המדינה לקדם את יעדיהם. מנהיגי האופוזיציה לא ביקשו, לדבריו, לערער על תוצאות הבחירות לנשיאות, אלא חתרו להוציא את האנשים לרחובות וליצור מהומה על מנת

לפגוע בערכי המדינה. צעד זה מהווה חטא בלתי נסלח בראי המנהיג העליון והאומה האיראנית ואין ספק, שהרשות השופטת תעמידם לדין (אירנ"א, 30 דצמבר).

הפגנות התמיכה במשטר, 31 דצמבר 2010

במסיבת עיתונאים, שקיים בראשית השבוע ע'לאם-חסין מחסני אז'ה'אי (Gholam-Hossein Mohseni Eje'i), התייחס דובר הרשות השופטת להכרזת התובע הכללי בנוגע לכוונה להעמיד לדין את מנהיגי האופוזיציה ואמר, כי דולת-אבאדי לא התכוון לכך, שהעמדתם לדין צפויה בעתיד הקרוב. הוא הוסיף, עם זאת, כי באופן כללי יש לבחון את תיקיהם של מי שהפרו את החוק, ובמיוחד של אלה שפגעו במשטר וסייעו לאויב. העמדת "ראשי ההסתה" אפשרית, לדבריו, תמיד והיא תתבצע כאשר הנסיבות יאפשרו זאת (איסנ"א, 3 ינואר).

גם שר המודיעין, חידר מצלחי (Haidar Moslehi), התייחס השבוע לאפשרות העמדתם לדין של מנהיגי האופוזיציה ואמר, כי הם אלה שמעוניינים לעמוד לדין. מצלחי ציין, כי הימנעות השלטונות ממעצר מנהיגי האופוזיציה היא צעד מחושב ונבון, שיש בו כדי להרגיז את מנהיגי האופוזיציה, אותם האשים בניסיון לפגוע במשטר ובמהפכה ובשיתוף פעולה עם אויבי איראן במערב (איסנ"א, 1 ינואר).

בתגובה לאיומים מצד בכירי המשטר להעמיד את מנהיגי האופוזיציה לדין הכריז השבוע מהדי כרובי (Mehdi Karoubi), מראשי האופוזיציה הרפורמיסטית, כי הוא יקדם בברכה את העמדתו לדין. הוא דרש, עם זאת, כי המשפט יתנהל בדלתיים פתוחות, באופן שיאפשר לעם כולו להאזין לשני הצדדים ולשפוט בעצמו. במכתב גלוי, שפרסם מנהיג האופוזיציה, כתב כרובי, כי משפט כזה יוכל להבהיר, האם מנהיגי האופוזיציה הובילו את המהומות במטרה ליטול את השלטון לידיהם או שמא היה זה המשטר, שנטש את הערכים ואת רצון העם על מנת לשמר את כוחו (סחאם ניו, 3 ינואר).

החלה ההרשמה למכירה פומבית של מכונית הנשיא אחמדינז'אד

מכוניתו הפרטית של הנשיא מחמוד אחמדינז'אד הועמדה השבוע באופן רשמי למכירה פומבית. הכנסות המכירה מיועדות לקידום פרויקט "מהר" (Mehr), פרויקט לאומי לבניית דירות במחירים מוזלים עבור משפחות נזקקות. מכוניתו של הנשיא, מכונית לבנה מדגם פיג'ו שנת 1977, תוצג

למכירה פומבית לצד 70 מכוניות קלאסיות נוספות מרחבי העולם באירוע, שיתקיים במחצית חודש פברואר באיזור הסחר החופשי בעיר אבאדאן שבדרום-מערב איראן. על מנת לקדם את מכירת המכונית, הושק השבוע אתר אינטרנט רשמי בו ניתן להירשם ולהציע מחירים עבורה, שכתובתו היא: www.ahmadinejad-car.com. בטקס השקת האתר אמר ראש הארגון הלאומי לרווחה, אחמד אספנדיארי (Ahmad Esfandiari), כי העמדת הרכב למכירה פומבית בינלאומית נועדה לסייע להבטחת דיור עבור נכים ונזקקים. האתר מאפשר לאזרחים מאיראן ומחוצה לה להשתתף במכירה. הוא יפעל, לדברי אספנדיארי, במשך חודש אחד במהלכו יוכלו אזרחים להירשם למכירה. במכירה הפומבית עצמה ישתתפו מי שהציעו את המחירים הגבוהים ביותר.

האתר פועל בארבע שפות: פרסית, ערבית, צרפתית ואנגלית. הרישום למכירה הפומבית עולה 50,000 תומאן (קרוב ל-50 דולרים) לאזרחים המתגוררים באיראן ו-50 יורו לאזרחים המתגוררים מחו"ל. לאחר הרישום ניתן להיכנס לאתר ולהציע מחיר עבור המכונית (אפתאב, 1 ינואר).

תמונות מכוניתו המוצעת למכירה של הנשיא, מתוך האתר: www.ahmadinejad-car.com

מטרתו של פרויקט "מהר", שלטובתו נמכרת מכוניתו של אחמדינז'אד, היא הקמת 200 אלף יחידות דיור במשך שלוש שנים עבור משפחות של נכים ונזקקים. בפרויקט נוטלים חלק משרד הרווחה והשירותים החברתיים, משרד הבינוי והבנק המרכזי. הדירות המוקמות במסגרת הפרויקט יימכרו למשפחות נזקקות בהלוואות נוחות במיוחד וללא צורך בערבים.

יצוין, כי אחת מיוזמותיו הראשונות של הנשיא אחמדינז'אד לאחר היבחרו כנשיא בשנת 2005 היתה להקציב למעלה ממיליארד דולרים לקרן "מהר-י רזא" (Mehr-e Reza, חסדו של רזא), שנועדה לסייע לזוגות צעירים בהשגת עבודה, נישואין ורכישת דירה. כמו כן הכריז אחמדינז'אד באוקטובר 2005 על תוכנית למכירת "מניות צדק", שהתבססה על מכירת חברות ממשלתיות במסגרת תוכנית ההפרטה הכלכלית ומכירת 50 אחוזים מהמניות לבעלי הכנסות נמוכות בתנאים נוחים. פרויקטים אלה נועדו, לדברי הנשיא, לקדם את רעיון "הצדק החברתי", לשפר את מצבן של השכבות החלשות ולצמצם את הפערים החברתיים.

יותר אכיפה אסלאמית ופחות אהבה: איסור על פרסום לקראת יום ולנטיין

התאחדות בעלי בתי הדפוס האיראנית פרסמה בראשית השבוע תקנה האוסרת על בעלי עסקים להציב פרסומות ומוצרים המקדמים את חג האהבה ("יום ולנטיין") הצפוי ב-14 בפברואר.

בחוזר, ששלחה ההתאחדות לחנויות, נכתב, כי הכנת שלטים, עלונים או קופסאות-שי הקשורים ליום ולנטיין אסורה בהחלט. בנוסף חל איסור להכין כרטיסי ברכה עליהם מופיעים סמלי החג (לבבות, פרחים וכיו"ב) או לקיים פעילות כלשהי, שנועדה לקדם את חג האהבה. התאחדות בעלי בתי הדפוס איימה לנקוט בצעדים משפטיים נגד בתי עסק, שיפרו את ההנחיה (אילנ"א, 2 ינואר).

חוזר התאחדות בעלי בתי הדפוס, מקור: gizmotimes.wordpress.com

בשנים שעברו עורר יום ולנטיין ויכוח נוקב באיראן סביב השאלה, האם ראוי לציינו ברפובליקה האסלאמית. על אף היותו מסורת מערבית חדר חג האהבה בשנים האחרונות לאיראן והוא מצוין בעיקר בקרב צעירים בערים הגדולות. "תופעת ולנטיין" נתפשת על-ידי רבים בממסד הדתי כביטוי למשבר מוסרי וחברתי הפוקד את הדור הצעיר באיראן וכאתגר בפני הזהות האיראנית והאסלאמית. בשנים האחרונות גברה, עם זאת, ההכרה בקרב חוגים נרחבים, כי התופעה מייצגת צורך אמיתי של הצעירים וכי לא ניתן עוד להתעלם ממנה או להיאבק עימה מבלי לספק פתרונות חלופיים. במסגרת פתרונות אפשריים הוצע, למשל, לאמץ מסורות לאומיות איראניות ואף טרום-אסלאמיות על מנת לספק את צרכיו ורצונותיו של הדור הצעיר. בין היתר הועלתה הצעה לאמץ כתחליף ל"יום ולנטיין" את "יום אספנדגאן" (Esfandgan), יום האהבה על-פי המסורת הזורואסטרית המצוין ב-17 בפברואר, או את יום נישואיהם של האמאם השיעי עלי ופאטמה, בתו של הנביא מחמד, שנקבע על-ידי המדינה כ"יום המשפחה".

תמונות השבוע: הפגנת סטודנטים מול הלשכה לשמירת אינטרסים של מצרים בטהראן במחאה על סירוב מצרים, לכאורה, לאפשר העברת סיוע לעזה¹

1 המצרים אישרו לשיירה האסיאנית להיכנס לעזה, אולם מנעו כניסת משתתפים מאיראן (ומירדן), דבר שגרר את המחאות האיראניות.